

Huvudstadsregionens målsättningar för regeringsprogrammet 2023

Vikten av Finlands enda metropolområde och huvudstadsregionen som utgör dess kärna för hela landets konkurrenskraft och välbefinnande är uppenbar. I den globala ekonomin fungerar huvudstadsregionen som en drivkraft för hela landets utveckling, spelar en nyckelroll för att lösa samhällseliga problem och fungerar som en huvudled till internationella marknader. Innovationer och lösningar som skapas i regionen kan skalas och dupliceras både i resten av Finland och internationellt. I många frågor beror Finlands framgång på hur huvudstadsregionen lyckas. Till exempel finner man lösningar för att uppnå ambitiösa nationella klimatmål och för att öka tillgången på kompetent arbetskraft till stor del i huvudstadsregionen.

Städernas framgång bygger på global konkurrenskraft, ständig förnyelse av kompetens samt attraktionen för nya företag och experter. Finland behöver även i framtiden en stark och internationellt konkurrenskraftig huvudstadsregion, vars framgång reproduceras i resten av landet. De senaste fem åren kom mer än 90 procent av ökningen av den statliga inkomstskatten från huvudstadsregionen.

Huvudstadsregionen å sin sida behöver effektiva handlingar och ett starkt partnerskap av staten, så att regionen kan

Partnerskapet mellan regeringen och huvudstadsregionen måste intensifieras för att stärka städernas ekonomi, tillväxt och investeringsförmåga samt för att öka kompetensen, högskoleutbildningen och attraktionskraften och för att förbättra tillgången på arbetskraft.

fortsätta verka i sin roll som en drivkraft för hela samhällsekonomin. I framtiden måste regionen få ännu bättre möjligheter att lösa även komplexa utmaningar som är centrala för hela landet, exempelvis sådana som är typiska för stadsområden. Partnerskapet mellan regeringen och huvudstadsregionen måste intensifieras för att stärka städernas ekonomi, tillväxt och investeringsförmåga samt för att öka kompetensen, högskoleutbildningen och attraktionskraften och för att förbättra tillgången på arbetskraft.

Huvudstadsregionens centrala målsättningar

1. Städer garanteras en tillräckligt stor andel av skattebasen för att finansiera sina nödvändiga tillväxtinvesteringar, bland annat från utfallet av samfundsskatterna. I statsandelssystemet tas bättre hänsyn till städernas särdrag och utmaningar. De ekonomiska verksamhetsförutsättningarna försämrars inte i huvudstadsregionen, som är den viktigaste regionen ur samhällsekonomins perspektiv.
2. Med differentieringen av kommunfältet stärks förutsättningarna för storstädernas främjande av en hållbar tillväxt i hela landet. Differentieringen av kommunernas uppgifter möjliggörs och storstädernas särskilda behov och uppgifter identifieras. En effektivare metropolpolitik fortsätts tillsammans med kommunerna och städerna i Helsingforsregionen.
3. Under den kommande valperioden utökas inte välfärdsregionernas uppgiftsområde. Ökandet av kommunernas uppgifter och skyldigheter utvärderas i förhållande till hållbarheten i kommunernas ekonomi.
4. Kommunerna ska ha ansvaret för att ordna TE-tjänsterna och ha de legislativa förutsättningar och förutsättningar för finansiering för att ordna tjänsterna effektivt.
5. Offentliga investeringar behövs för hållbar mobilitet. På så sätt främjas målen för att vara koldioxidneutral, görs stadsstrukturen kompaktare och tillgängligheten förbättras. I uppdateringen av den riksomfattande trafiksystemplanen säkerställer tillräcklig finansiering för att garantera tillväxten i huvudstadsregionen. Statens relativa andel av huvudstadsregionens trafikinvesteringar återställs till 2000-talets genomsnittliga nivå.
6. Finlands försörjningsberedskap och utveckling stärks som en del av den internationella handeln genom att investera i snabba tågförbindelser och utveckla tillgängligheten till Helsingfors-Vanda flygplats.
7. Statens resursallokering för att främja turismen utökas till de övriga nordiska ländernas nivå för att säkerställa Finlands och huvudstadsregionens internationella konkurrenskraft.
8. Välfärdsområdenas finansieringsmodell utvärderas i samarbete med välfärdsområdena och städernas särdrag beaktas i den.
9. Bekämpningen av den grå ekonomin intensifieras.
10. Antalet intagningsplatser och olika sätt att avlägga högskoleexamen i huvudstadsregionens högskolor utökas och tillräcklig finansiering anvisas för utbildningen. Intagningsplatserna koncentreras till områden där befolkningen växer och arbetskraftsbristen är störst.
11. Etableringen av internationella experter och företag på den finländska arbetsmarknaden stöds med mångsidiga metoder.
12. Utvecklingen av arbetskraftens kompetens stöds genom att göra utbildningssystemet mer flexibelt och genom att garantera tillräckliga resurser för att utbilda befolkningen i arbetsför ålder.
13. Inom FoUI-verksamheten görs målmedvetna och förutsägbara satsningar.
14. Städernas långsiktiga utvecklingsarbete för att förhindra utvecklingen av regional differentiering stöds nationellt.
15. 15. Säkerheten, säkerhetsarbetet och beredskapen stärks i huvudstadsregionen, som är en central region med tanke på den nationella säkerheten.

I Huvudstadsregionens hållbara tillväxt och investeringsförmåga stärks till förmån för hela landet

- **Städer garanteras en tillräckligt stor andel av skattebasen som bildas i städerna för att finansiera sina nödvändiga tillväxtinvesteringar. I statsandelssystemet tas bättre hänsyn till städernas särdrag och utmaningar. Systemet förtydligas så att det är enkelt, transparent och rättvist samt uppfyller sina grundläggande uppgifter bättre än i nuläget. De framtida reformerna försämrar inte de ekonomiska verksamhetsvillkoren ytterligare i det mest centrala området ur samhällsekonomin perspektiv som helhet. I alla reformer och lagstiftningsprojekt utvärderas på ett transparent sätt deras ekonomiska effekter och effekter på inkomstöverföringar mellan regionerna, och man ser till att huvudstadsregionens finansiella ställning inte försämras.**
- *Skattebasen förbättras på följande sätt:*
 - Städerna garanteras en tillräckligt stor andel av utfallet av samfundsskatterna så att kommungruppens fördelningsandel av samfundsskatterna återställs till nivån före social- och hälsovårdsreformen, det vill säga en tredjedel av den totala nivån på utfallet av samfundsskatterna.
 - Systemet för att jämna ut skillnaderna i kommunernas skattebas efter social- och hälsovårdsreformen lindras från nivån som träder i kraft 2023, och därmed kan städerna dra nytta av tillväxten i sin skattebas.
 - Fastighetsskatten elimineras från kommunernas utjämningsystem för skatteinkomster.
- *Statsandelssystemet förtydligas och reformeras på följande sätt:*
 - Statsandelssystemet tar bättre hänsyn till befolkningstillväxten, de faktiska kostnaderna för invånare med främmande språk som modersmål och kommunernas satsningar på att främja livskraften. Grundpriset för främmande språk, befolkningsökningen och självförsörjningen för arbetsplatserna höjs. Grundpriset för främmande språk samt arbetsplatsernas självförsörjning bevaras åtminstone på en så kallad ren transfereringsnivå som definieras i samband med social- och hälsovårdsreformen.
- En nivåhöjning i statsandelsfinansieringen görs för sektorn för fostran och utbildning. Statsandelsfinansieringen för sektorn höjs också proportionellt eftersom antalet barn och unga som talar ett främmande språk ligger på en högre nivå än det nationella genomsnittet.
- Tyngdpunkten flyttas från ministeriernas statsunderstöd till statsandelssystemet med allmän täckning. Statsunderstöden ska riktas så att de används de facto för utveckling av verksamheten.
- **Med differentieringen av kommunfältet stärks förutsättningarna för storstädernas främjande av en hållbar tillväxt i hela landet.**
 - Differentieringen av kommunernas uppgifter möjliggörs och storstädernas särskilda behov och uppgifter identifieras.
 - I enlighet med det förslag som finansministeriet utvecklade våren 2022 lösgör man sig från modellen för enhetskommuner som utgångspunkt för att reformera och utveckla lagstiftningen.
- **En effektivare metropolpolitik fortsätts tillsammans med kommunerna och städerna i Helsingforsregionen.**
 - Med hjälp av metropolpolitiken stöds tillväxten, konkurrenskraften och sysselsättningen i den region som är viktigast för hela landet, och politikens särskilda prioriteringsområden är markanvändnings-, boende- och trafikfrågor, tillgång på kompetent arbetskraft samt finansiering av områdets tillväxt.

- **Under den kommande valperioden utökas inte välfärdsregionernas uppgiftsområde. Ökandet av kommunernas uppgifter och skyldigheter utvärderas mycket noggrant i förhållande till hållbarheten i kommunernas ekonomi. Om nya uppgifter tilldelas kommunerna, utvecklas utvärderingen för kostnadseffekterna och kostnaderna utvärderas realistiskt. Eventuella nya uppgifter, eller de kostnader som uppstår av utökade uppgifter och skyldigheter, kompenseras till deras fulla belopp till kommunerna.**
- **Kommunerna ska ha ansvaret för att ordna TE-tjänsterna och ha de legislativa förutsättningarna och förutsättningarna för finansiering för att ordna dessa tjänster på ett sätt som de själva anser vara effektivt.**
 - Den finansieringsmodell som utarbetades vid TE2024-reformen förnyas på ett sådant sätt att den inte straffar kommuner för tillväxten av befolkningen i arbetsför ålder och inte belönar kommuner för minskningen av befolkningen i arbetsför ålder. Den konjunkturrisken som kommunerna bär i och med reformen sänks till exempel genom att bestämma ett tak för kostnadsökningen.
 - Resursallokeringen för sysselsättnings-tjänsterna tar bättre hänsyn till det stora antalet kunder/invånare som talar främmande språk som modersmål och som har flyttat till landet och de faktiska kostnaderna för att producera tjänster för dem.
 - För att stödja en gynnsam utveckling av sysselsättningen reformeras bland annat beskattningen och arbets- och socialskyddslagstiftningen så att incitamenten för att arbeta förbättras och att det blir enklare att ta emot arbete.
- **Offentliga investeringar behövs för hållbar mobilitet. Genom att stödja kollektivtrafiken och bygga en fungerande infrastruktur för trafiken främjas målen för att vara koldioxidneutral, görs stadsstrukturen kompaktere och tillgängligheten förbättras.**
 - I uppdateringen av den riksomfattande trafiksystemplanen säkerställs att finansieringen är tillräcklig för att garantera huvudstadsregionens tillväxt. Statens relativa andel av huvudstadsregionens trafikinvesteringar återställs till 2000-talets genomsnittliga nivå (ca 170 miljoner euro/år).
- MBT-avtalsverktyget etableras i de nuvarande regionerna. Detta säkerställer trafikinvesteringar och nödvändiga åtgärder för att uppnå regionens målsättningar för bostadsproduktion och bostadspolitiska åtgärder. Statens andel av finansieringen för trafikinvesteringar skärs inte ned.
- Kollektivtrafikstöd för storstäder etableras på nivån för nordiska referensstäder (150 miljoner euro/år). Staten reserverar också brofinansiering för kollektivtrafiken i storstäder, med en utgångsnivå på 150 miljoner euro/år. Brofinansieringen är nödvändig för att kollektivtrafiken ska återhämta sig från de ekonomiska svårigheterna orsakade av coronapandemin och för att kompensera för de senaste årens förlust av biljettintäkter.
- **Finlands utveckling stärks som en del av den internationella handeln genom att investera i snabba tågförbindelser och utveckla tillgängligheten till Helsingfors-Vanda flygplats. Dessutom stöds utvecklingen av tvillingstäderna Helsingfors och Tallinn genom att förbättra och upprätthålla förutsättningarna för byggandet av Tallinntunneln. Möjligheterna till EU-finansiering säkerställs.** Investeringar i snabba tågförbindelser utvecklar en kompaktare arbetsmarknad i södra Finland, vilket ökar företagens produktivitet och förbättrar hela landets konkurrenskraft. Åtgärderna stärker också Finlands försörjningsberedskap.
- **Statens resursallokering för att främja turismen höjs till samma nivå som de övriga nordiska länderna, det vill säga till cirka 18 miljoner euro per år.** Genom att säkerställa internationella trafikförbindelser och de resekedjor som skapas runt dem, görs Finland till en ännu mer tillgänglig och attraktiv turistdestination. Effekterna av coronapandemin och angreppskriget mot Ukraina på turismen i huvudstadsregionen och hela Finland har varit dramatiska: från 2019 till 2021 minskade antalet passagerare på Helsingfors-Vanda flygplats med 81 procent och antalet övernattningsnätter av internationella turister i huvudstadsregionen med 73 procent. Ytterligare investeringar är nödvändiga för att säkerställa Finlands och huvudstadsregionens internationella konkurrenskraft.

- **Välfärdsområdenas finansieringsmodell och beräkningsmodell samt kriterierna för att fastställa finansiering utvärderas på nytt i samarbete med välfärdsområdena.**

- Finansieringsmodellen tar hänsyn till städernas särdrag, såsom olika nivåer av sämre lottade, att svara på servicebehoven hos en mångformig befolkning och skillnader i produktionskostnaderna för tjänster i olika delar av landet.
- Utvecklingen av bestämningskriterierna fortsätter så att systemet fungerar rättvist och så att social- och hälsovårdens finansiering grundar sig på de verkliga kostnaderna som uppstår av tjänsterna.
- Incitamenten för finansieringen av välfärdsområdena ökas i syfte att dämpa kostnadsökningen för social- och hälsovårdstjänsterna samt förbättra produktiviteten och kvaliteten på vården.
- Universitetssjukhusens högre kostnader beaktas i finansieringen med allmän täckning för de välfärdsområden som upprätthåller universitetssjukhus. Universitetssjukhusens forskningsfinansiering ingår också i finansieringen med allmän täckning för de välfärdsområden som upprätthåller

ler universitetssjukhus och riktas till områdena enligt den korrigerade modellen för behovskoefficient som presenteras i THL:s undersökning om omständighetsfaktorer. De omfattande verksamheterna för utbildning, forskning, utveckling och innovation ökar kostnaderna för universitetssjukhusen. Man har uppskattat att priserna för arbetsinsatserna på universitetssjukhus i genomsnitt är cirka fem procent högre jämfört med centralsjukhus. Forskning som bedrivs på universitetssjukhus spelar en särskilt viktig roll för utvecklingen av företagsverksamheten inom hälso- och välfärdsbranschen.

- **Bekämpningen av den gråa ekonomin intensifieras och bekämpningsprogrammet för den gråa ekonomin uppdateras.** Grå ekonomi orsakar stor skada både för hela samhällsekonomin och för huvudstadsregionens städer som betydande skattemottagare. Genom intensifierade bekämpningsåtgärder främjas en sund konkurrens och arbetsmarknad, och den ekonomiska brottsligheten och dess skadeverkningar minskar.

II Man satsar på kompetens, arbetskraftens tillgänglighet och attraktivitet i huvudstadsregionen för att trygga näringslivets och hela landets tillväxt och konkurrenskraft

- **Antalet intagningsplatser och olika sätt att avlägga högskoleexamen vid huvudstadsregionens högskolor utökas för att svara på den ökade efterfrågan på kompetens. Staten anvisar en tillräcklig finansiering för utbildning. Intagningsplatserna koncentreras till områden där befolkningen växer och arbetskraftsbristen är störst. Vid utökningen av intagningsplatser beaktas särskilt de branscher där det råder brist på arbetskraft inom den offentliga och privata sektorn.**
 - För de yrken vars behörighets- och dimensioneringsvillkor är stadgade i lagen, skapas permanenta utbildningsvägar för att invandrare som har slutfört sin utbildning inom branschen utomlands ska bli behöriga.
 - Intagningsplatserna för utbildningen av lärare inom småbarnspedagogiken vid Helsingfors universitet utökas permanent, och en väg etableras för flerformsutbildningar där en kandidatexamen avläggs vid sidan av att arbeta inom branschen. Dessutom görs en halvtidsutvärdering av genomförandet av småbarnspedagogikens personalstruktur samt en utvärdering av nödvändiga åtgärder i samarbete med kommunerna.
- **Etableringen av internationella experter och företag på den finländska arbetsmarknaden stöds och Finlands och huvudstadsregionens dragkraft stärks med mångsidiga medel.**
 - Finlands befintliga internationella organisationer och nätverk, såsom Business Finland och nätverket av delegationer, används effektivare av för att locka och rekrytera arbetskraft till kommuner och företag.
 - Alla medel används för göra arbetsbaserad immigration smidigare och tillståndsprocesserna påskyndas för att uppnå samma nivå som internationella referensländer. Praxisen i fråga om identifiering av utlänningar utvecklas för att göra det möjligt för utlänningar att använda e-tjänster i större grad. Detta omfattar digitalisering av tjänster och rådgivning om uppehållstillstånd.
- Finansieringen för arbete som syftar till att attrahera och behålla internationell kompetens ökas. Finansieringen sker fortlöpande, och den riktas till regioner som har flest invånare med invandrarbakgrund.
- En smidig, engelskspråkig studieväg från småbarnspedagogiken till andra stadiet skapas för de internationella experternas familjer. Anordnandet av en internationell studentexamen på engelska stadgas. Kompetenskraven för lärarnas kunskaper i de inhemska språken lättas för att göra det enklare att rekrytera lärare som talar engelska. Rekryteringen av lärare som har slutfört en utländsk lärarutbildning och lärare i främmande språk främjas också.
- Undervisningen i de inhemska språken som en del av studierna för internationella examensstuderande ökas för att förankra dem på den finländska arbetsmarknaden.
- Möjligheterna för städer att bevilja arbetstillstånd utreds.
- Ansökan om Business Finlands finansiering för innovation och internationalisering (särskilt Tempo-finansiering) möjliggörs för utländska startup-företag redan innan de anländer till landet.
- **Utbildnings- och kompetenspraxis för förnyelsen av arbetskraftens kompetens stöds genom att göra utbildningssystemet mer flexibelt och genom att garantera tillräckliga resurser för att utbilda befolkningen i arbetsför ålder.**

- Systemet för tillstånd att ordna yrkesutbildning förnyas. I det nya systemet beaktas de regionala förändringarna av kompetensbehov i arbetslivet bättre och man förbereder sig på att utbilda nya experter på ett behändigt sätt.
- I finansieringen av yrkesutbildningen beaktas utbildning som anordnas för både personer som har läroplikt och personer i arbetsför ålder. Yrkesutbildningen ska smidigt kunna stödja kommunens framtida tjänsteuppsdrag för arbetskraften.
- Möjligheterna främjas på olika sätt för att framskrida flexibelt inom utbildnings- och arbetskarriärer där studier och arbetsliv kombineras.
- **Målmedvetna och förutsägbara satsningar görs i FoUI-verksamheten. FoUI-verksamheten ska stödja Finlands tillväxt och konkurrenskraft och ska inte användas som ett verktyg för regionalpolitik. Resurserna ska tilldelas genom konkurrensutsatta ansökningar och kriteriet för utdelningen av finansiering ska vara organisationernas innovationspotential.**
 - FoUI-finansieringen riktar sig särskilt till tjänster som stöder företagets tillväxt och övergripande samarbeten, tvärvetenskapliga FoUI-program samt städernas utvecklingsverksamhet och experimentella plattformsverksamheter, där företag till exempel kan testa sina produkter och tjänster i äkta stadsmiljöer.
 - Finansieringen ska även inkludera medfinansiering, som till exempel EU:s specialprogram förutsätter. En ny statlig finansieringsmekanism skapas som kan trygga den nödvändiga andelen av nationell medfinansiering i betydande externa finansieringsprogram, såsom i EU:s programprojekt Digital.
- **Den regionala differentieringen av välbeställda och sämre lottade ökar i storstäderna. De medel som använts tidigare räcker inte för att lösa situationen. Den här segregationsutvecklingen identifieras och städernas övergripande och långsiktiga utvecklingsarbete stöds nationellt i samarbete med flera ministerier.**
 - Ett samarbetsprojekt inleds mellan ministerierna (IM, UKM, SHM och JM) och städerna för att förebygga ungdomsvåld och gängbildning. Integration och förhindrande av segregation beaktas också i projektet. I samarbetsprojektet skapas modeller för försök, effektiviteten av deras åtgärder utvärderas och finansieringen av dessa försök möjliggörs.
- Digital jämlikhet och tillgängligheten av digitala tjänster främjas genom att skapa verksamhetsmodeller för medborgares digitala rådgivning i samarbete med bibliotek och övriga aktörer som erbjuder digitala tjänster.
- En riktad, positiv särbehandling i stadsbudgeten etableras för finansieringsbeloppet för småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. Finansieringsnivån och totalbeloppet ska vara behovsbaserat.
- Storstädernas särdrag beaktas i statens bostadspolitiska finansieringsinstrument och andra åtgärder. Särdrag är till exempel den höga kostnadsnivån för boende och byggande, utmaningar i fråga om byggplatser, omfattningen av investeringar för infrastruktur som möjliggör bostadsproduktion och behovet av åtgärder för att förhindra segregation. Tillräckliga fullmakter för räntestöd och antalet start- och investeringsbidrag säkerställs.
- Syskontillägget för hemvårdsbidrag avskaffas.
- **Säkerheten, säkerhetsarbetet samt beredskapen i huvudstadsregionen stärks. Ur den nationella säkerhetens och beredskapens perspektiv bildar huvudstadsregionen en betydande koncentration både vad gäller befolkningen och bland annat kritisk infrastruktur. Nationell och internationell betydelsefull näringsverksamhet, beslutsfattande samt strategiskt betydelsefulla platser och platser som ska skyddas är belägna i huvudstadsregionen. Bland annat påträffas de mest betydande europeiska brottsfenomenen i Finland först i huvudstadsregionen.**
 - Städerna i huvudstadsregionen kombineras med statens säkerhets- och beredskapsarrangemang, och ett samarbetsprojekt relaterat till huvudstadsregionens beredskap inleds i att förbättra förutsättningarna för att betrakta huvudstadsregionen som en helhet i statens sä-

kerhetsverksamhet. Tillräckliga resurser reserveras för arbetet. Ansvaret för ledarskap och regionala och lokala aktörers roller i störningssituationer och för säkerheten och krisberedskapen förtydligas, och det regionala beredskapssamarbetet utvecklas.

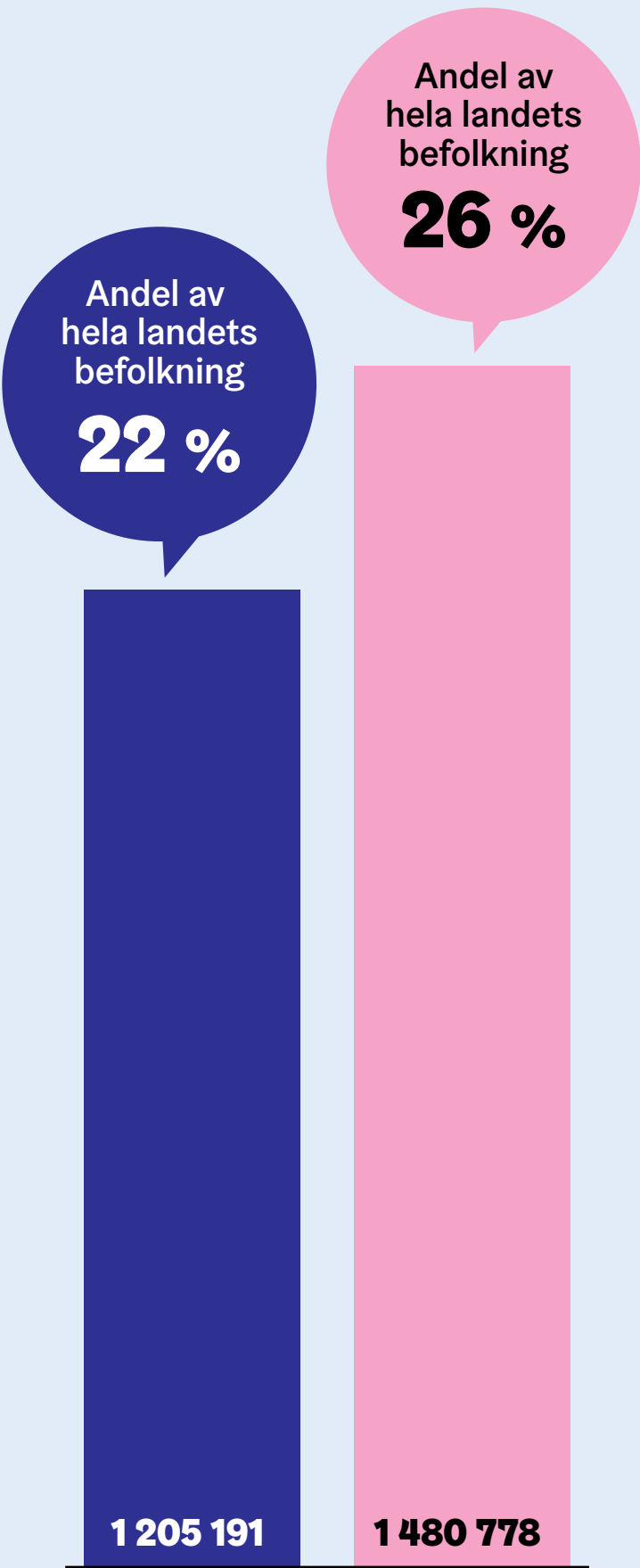
- För att säkerställa och utveckla säkerheten tryggas resurserna för polisinrättningarna i den växande huvudstadsregionen. Resurser riktas till att lösa brottsfenomen

som är typiska för huvudstadsregionen och storstäderna, samt till överraskande fenomen och problem. Man satsar också på förebyggande säkerhetsarbete med effektivare resurser. Utbytet av konfidentiell information mellan offentliga organ vidareutvecklas.

- Till kommunerna riktas stöd för att bygga fler skyddsrum för allmänheten och renovera befintliga skyddsrum.

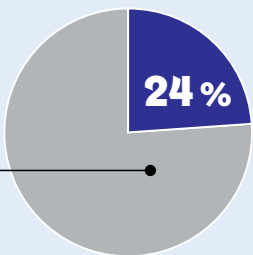
Huvudstadsregionen*

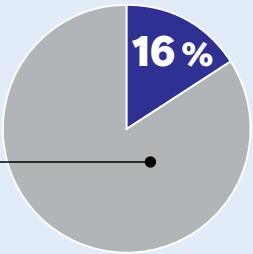
*Statistikcentralen och städerna

Befolkningens andel (2021)

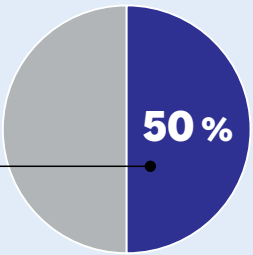
Av unga i hela landet (0–29-åringar), %

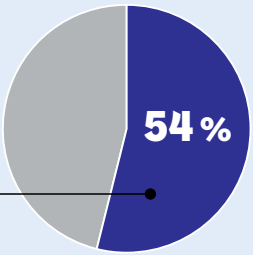
Av alla som fyllt minst 65 år i hela landet, %

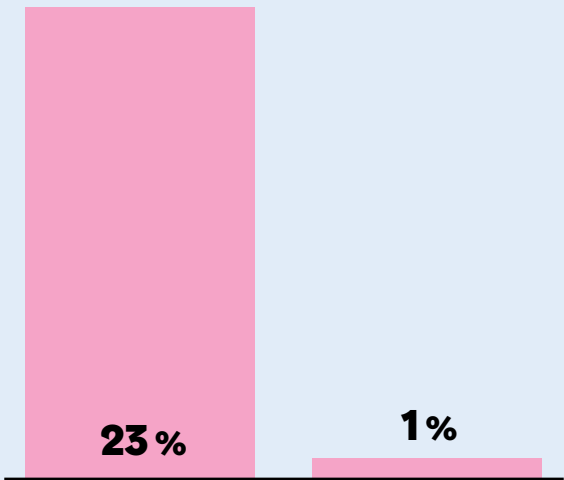
Av befolkningen med främmande språk som modersmål i hela landet, %

Av ökningen av den finländska befolkningen med utländsk bakgrund 2012–2021, %

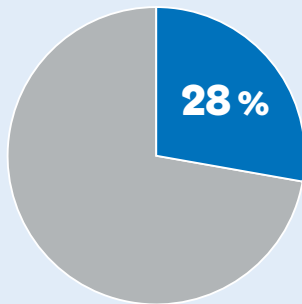

Prognos för befolkningstillväxten 2021–40

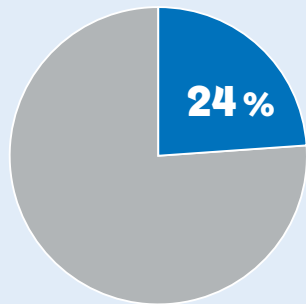

Arbetsmarknaden (2020)

Andelen av hela landets arbetsplatser, %

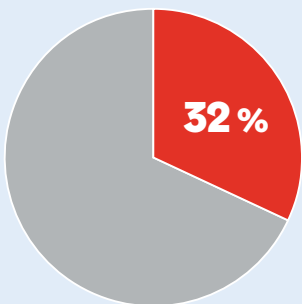

Andelen av hela landets arbetslösa, %

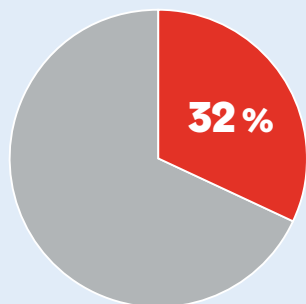

Utbildning (2020)

Andelen av högskoleexamina i hela landet, %

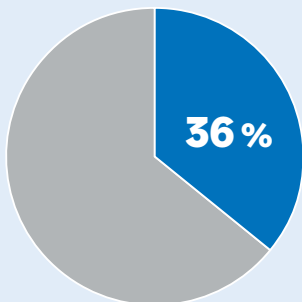

Andelen av unga (20–29-åringar) som saknar examen efter grundskolan i hela landet, %

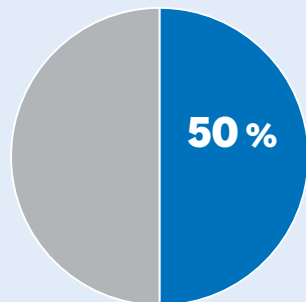

Boende (2020)

Andelen av färdiga bostäder i hela landet, %

Andelen av bostadslösa i hela landet, %

*Esbo, Helsingfors, Grankulla, Vanda.

